

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนที่โรงพยาบาลเทิงได้รับจากการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคร่วมกับโครงการประกันสังคม

การเก็บข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเทิง เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี เจ้าหน้าที่เวชสถิติ เกสัชกร ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องด้านการดำเนินงานและการบริหารงานทั่วไปของโรงพยาบาล และรวบรวมข้อมูลทางการเงินและบัญชีด้านต้นทุนและผลตอบแทนจากการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคร่วมกับโครงการประกันสังคม ประจำปีงบประมาณ 2547 รวมถึงศึกษาค้นคว้าจากหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทางด้านต้นทุนกำหนดไว้ 2 วิธีคือ การคิดต้นทุนตามวิธีต้นทุนส่วนแตกต่าง และการคิดต้นทุนตามวิธีการปันส่วนต้นทุน สำหรับแนวคิดทางด้านผลตอบแทนจะคิดตามวิธีรายได้ส่วนแตกต่าง

ผลการศึกษาพบว่า โรงพยาบาลมีต้นทุนจากการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโครงการ 30 บาท รักษาทุกโรคตามวิธีต้นทุนส่วนแตกต่างจำนวน 7,944,333.00 บาท และตามวิธีการปันส่วนต้นทุนมีค่าใช้จ่ายที่ได้รับการปันส่วนจำนวน 13,269,414.71 บาท จากจำนวนผู้ป่วยที่มาใช้บริการทั้งหมด 26,293 คน สำหรับต้นทุนจากการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโครงการประกันสังคมตามวิธีต้นทุนส่วนแตกต่างจำนวน 372,053.00 บาท และตามวิธีการปันส่วนต้นทุนมีค่าใช้จ่ายที่ได้รับการปันส่วนจำนวน 655,435.23 บาท จากจำนวนผู้ป่วยที่มาใช้บริการทั้งหมด 1,480 ครั้ง นอกจากนี้พบว่า รายได้ส่วนเพิ่มของโรงพยาบาลจากการเข้าร่วมโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคจำนวน 10,918,947.18 บาท และมีรายได้ส่วนเพิ่มจากการเข้าร่วมโครงการประกันสังคมจำนวน 442,021.00 บาท

สรุปผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ 2 แนวทาง คือ ถ้าวิเคราะห์โดยเปรียบเทียบรายได้ส่วนเพิ่มกับต้นทุนตามวิธีต้นทุนส่วนเพิ่มจะทำให้ทราบว่าโรงพยาบาลมีรายได้ส่วนเพิ่มจากทั้งสองโครงการสูงกว่าต้นทุนส่วนเพิ่มเป็นจำนวน 3,044,582.18 บาท ทำให้โรงพยาบาลมีกำไรส่วนเพิ่มที่นำไปชดเชยค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของโรงพยาบาลได้ แต่ถ้าวิเคราะห์เปรียบเทียบรายได้ส่วนเพิ่มกับต้นทุนตามวิธีการปันส่วนต้นทุนจะทำให้ทราบว่าโรงพยาบาลมีรายได้ส่วนเพิ่มจากทั้งสองโครงการต่ำกว่าต้นทุนที่ได้รับการปันส่วนค่าใช้จ่ายเป็นจำนวน 2,563,881.76 บาท ทำให้โรงพยาบาลมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากการเข้าร่วมโครงการทั้งสอง ดังนั้น ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายได้ส่วนเพิ่มกับต้นทุนตามวิธีการปันส่วนต้นทุนจะให้ข้อมูลที่เหมาะสมกับการพิจารณาตัดสินใจสำหรับผู้บริหารมากกว่าการวิเคราะห์เปรียบเทียบตามวิธีรายได้ส่วนเพิ่มกับต้นทุนตามวิธีต้นทุนส่วนเพิ่ม เนื่องจากได้นำต้นทุนที่เกิดขึ้นของโรงพยาบาลมาทำการปันส่วนให้กับสิทธิการรักษาพยาบาลที่ก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายนั้นขึ้น และหากต้องการให้ข้อมูลที่เหมาะสมกับการตัดสินใจมากขึ้น การพิจารณาด้านต้นทุนไม่ควรนำค่าใช้จ่ายที่มีลักษณะคงที่บางรายการมาใช้ในการพิจารณา เช่น เงินเดือน ค่าจ้างประจำ เงินประจำตำแหน่ง เป็นต้น

This study was designed to compare cost and return on the government health strategy between the universal health coverage policy (30 baht treat all diseases policy) and medicare policy of Thoeng Hospital, Chiang Rai Province.

Data was collected by interview the director of hospital, finance and accounting staffs, medical informatic staffs, pharmacists and relevant staffs. Financial information and relative information during fiscal year 2004 of Thoeng Hospital were also collected.

Cost was calculated in 2 ways; differential cost and cost allocation. Return was calculated by differential returns.

This study from the total number of service was 26,293 people was found that differentiated cost of 30 baht treat all diseases policy was 7,944,333.00 baht and cost allocated of 30 baht treat all diseases policy was 13,269,414.71 baht. The medicare policy had 1,480 services, differentiated cost was 372,053.00 baht and cost allocated was 655,435.23 baht. Furthermore, incremental revenue from 30 baht treat all diseases policy was 10,918,947.18 baht and incremental revenue from medicare policy was 442,021.00 baht.

In conclusion, cost calculation from differentiated cost was higher than an incremental revenue 3,044,582.18 baht. The result from this calculation showed the incremental profit of Thoeng Hospital. Cost calculation from cost allocated was lower than differentiated cost 2,563,881.76 baht. The result from this calculation showed the incremental cost of hospital. Consequently, cost calculation from cost allocation is the best way for the committee of hospital and the calculation should not include fixed cost e.g. salary in this calculation.